

ULUSAL MESLEK
STANDARDI

MYK
MESLEKİ YETERLİLİK
KURUMU

TARIM İŞÇİSİ

SEVİYE 3

REFERANS KODU

RESMÎ GAZETE TARİH-SAYI

...-...

Meslek:	Tarım İşçisi
Seviye:	3¹
Referans Kodu:	
Standardı Hazırlayan Kuruluş(lar):	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:	MYK Tarım, Avcılık ve Balıkçılık Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/Sayı:	 Tarih ve Sayılı Karar
Resmi Gazete Tarih/Sayı:	...
Revizyon No:	00

¹ Mesleğin yeterlilik seviyesi, 8 seviyeli Türkiye Yeterlilikler Çerçevesine göre seviye 3 olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

ACİL DURUM PLANI: İş yerlerinde meydana gelebilecek acil durumlarda yapılacak iş ve işlemler dahil bilgilerin ve uygulamaya yönelik eylemlerin yer aldığı planı,

ACİL DURUM: Tarımsal işletmenin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek yangın, patlama, hastalık salgını, doğal afet gibi acil müdahale, mücadele, ilkyardım veya tahliye gerektiren olayları,

ALERJEN MADDE: Bazı bireylerin bedensel özellikleri nedeniyle; bulunduğu, yenildiği veya temas edildiği takdirde vücutta aşırı duyarlılık ve alerjik tepkiye neden olan maddeleri,

ATIK: Herhangi bir faaliyet sonucunda oluşan, çevreye atılan veya bırakılan herhangi bir maddeyi,

ÇEVRE KORUMA: Çalışma ortamında çevresel riskleri azaltmak, sürdürülebilir üretim sağlamak amacıyla alınan önlemleri,

GIDA GÜVENLİĞİ: Üretim süreçlerinde, elde edilen ürünlerin insan tüketimine uygun ve sağlık açısından güvenli olmasını sağlayan sistem döngüsünü,

HİJYEN: Sağlığa zarar verecek şartlardan korunmak için yapılan uygulamalar ve alınan temizlik önlemlerinin tümünü,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflama Sistemini,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

KİŞİSEL HİJYEN: Çalışanların, kendisinin ve başkasının sağlığına zarar verebilecek şartlardan ve uygulamalardan korunması için alınan önlemleri,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD): Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen risklere karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen veya kullanılan özel ekipmanları(örneğin; eldiven, çizme, maske vb.),

RİSK DEĞERLENDİRMESİ: Çalışma ortamında mevcut veya oluşabilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörlerin analiz edilerek gerekli önlemlerin belirlenmesi çalışmalarını,

RİSK: İş süreçlerinde meydana gelebilecek tehlikelerin yol açabileceği olumsuz sonuçları,

RUTİN: Günlük işleyiş içerisinde düzenli olarak yapılan işlemleri,

STOK: Kullanılan yem, ilaç, ekipman ve diğer malzemelerin belirlenen miktarda muhafaza edilmesini,

TARIM: Bitkisel üretimi kapsayan ekonomik faaliyet alanını,

TARIMSAL İŞLETME: Tarımın bir veya birkaç çeşitli dallarında faaliyet gösteren işletmeyi,

TARIMSAL FAALİYET: Bitkisel ve hayvansal ürünlerin üretimi, yetiştirilmesi, hasadı ile tarımsal işletmelerde ürünlerin temizlenmesi, işlenmesi, saklanması, taşınması ve pazarlanmasının yanı sıra, tarımsal faaliyetlerle bağlantılı onarım, bakım ve inşaat işlerini de kapsayan geniş bir faaliyet alanını,

TARIM İŞÇİSİ: Ücret karşılığında başkalarının tarımsal işletmelerinde çalışarak birincil gelirlerini elde edenleri,

ZARARLI MÜCADELESİ: Kümes ortamındaki zararlı böcek, kemirgen ve diğer haşerelerle biyogüvenlik önlemleri çerçevesinde mücadeleyi

ifade eder.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ.....	6
2. MESLEK TANITIMI.....	7
2.1. Meslek Tanımı	7
2.2. Mesleğin Meslek Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri	7
2.3. Mesleğe Yönelik Özel Düzenlemeler	7
2.4. Çalışma Ortamı ve Koşulları	7
3. MESLEK PROFİLİ	9
3.1. Görevler, İşlemler, Başarım Ölçütleri, Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri	9
3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipmanlar	13
3.3. Tutum ve Davranışlar	13
Ek: Meslek Standardı Hazırlama ve Doğrulama Sürecinde Görev Alanlar	14

1. GİRİŞ

Tarım İşçisi (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi tarafından hazırlanmış, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş ve MYK Tarım, Avcılık ve Balıkçılık Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Tarım İşçisi (Seviye 3); iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alarak, çevre koruma mevzuatı ve kalite gerekliliklerine uygun olarak, tarımsal işletmenin türüne bağlı olarak iş planlaması yapan, bitkisel üretim alanlarının bakım, kontrol ve yönetimini sağlayan, hasat ve hasat sonrası işlemleri gerçekleştiren, ekipmanların işletimi ve bakımı ile genel işletme bakımına katkı sağlayan ve mesleki gelişim faaliyetlerine katılan kişidir.

2.2. Mesleğin Meslek Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 08: 9211 (Tarım İşçileri)

2.3. Mesleğe Yönelik Özel Düzenlemeler*

2872 sayılı Çevre Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

4857 sayılı İş Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

**Mesleğin icrasına yönelik İSG, Çevre ve diğer konulardaki mevzuata uyulması esastır.*

2.4. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Tarım İşçisi (Seviye 3); tarımsal faaliyetin türüne bağlı olarak çiftlikler, fidanlıklar, meyve bahçeleri, üzüm bağları, seralar veya su ürünleri yetiştirme tesisleri dahil olmak üzere çeşitli ortamlarda çalışabilir. İşyerleri çoğunlukla açık havadadır ve doğal unsurlara ve değişen hava koşullarına maruz kalırlar. Çalışma ortamı fiziksel olarak zorlayıcı olabilir ve genellikle eğilme, kaldırma ve tekrarlayan hareketleri içeren görevleri yerine getirmek için güç ve dayanıklılık gerektirebilir.

Bir tarım işçisinin iş yeri, mevsimsel taleplere göre görevler ve koşullar değişebileceğinden uyum sağlamayı gerektirir. Dikim veya hasat dönemleri gibi yoğun sezonlarda daha uzun çalışma saatleri ve daha yavaş zamanlarda daha kısa çalışma saatleri yaşayabilirler. Çalışma ortamı genellikle bir ekipte çalışmayı, görevleri verimli ve etkili bir şekilde yerine getirmek için diğer işçilerle işbirliği yapmayı içerir.

Tarım iş yerinde mesleğin icrası esnasında iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınmasını gerektiren sağlık ve güvenlik riskleri bulunmaktadır. İşveren tarafından mesleğe yönelik olarak ortaya çıkabilecek risklerle kaynağında mücadele edilir ve gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyularak bu riskler bertaraf edilir, eğer bertaraf edilemiyor ise riskler kabul edilebilir seviyeye indirilir. Toplu koruma önlemleri ile risk ortadan kaldırılamıyor veya kabul edilebilir seviyeye indirilemiyorsa işveren tarafından sağlanan uygun kişisel koruyucu donanımı kullanarak çalışır.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1. Görevler, İşlemler, Başarım Ölçütleri, Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri

Görev	A. İş sağlığı güvenliği, biyogüvenlik tedbirleri ve çevre koruma önlemlerini uygulamak				
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri	
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama		
A.1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini uygulamak	A.1.1	İSG ile ilgili önlemleri göz önünde bulundurarak, kendisini ve çevresindekileri riske atmayacak şekilde çalışır.	1. Tarımsal işletmede İSG önlemleri 2. Çalışma sahası için tehlikeli ve riskli durumlar 3. Gerekli ortamlar için hijyen ve sanitasyon uygulamaları 4. Acil durumlar ve alınması gereken önlemler 5. Çalışma ortamında kullanılacak KKD’ler 6. Kişisel hijyen ve personel hijyen talimatları 7. Çalışma esnasında hijyenik ortamı bozacak durumlar ve bu durumlara karşı uygulanacak önlemler 8. İşletmenin etrafındaki çevresel tehlike ve riskler 9. İşletme içerisindeki çevre koruma önlemleri 10. Ortama bulaşma riski olan ve çevreye zarar verebilecek maddeler ile bu maddelere karşı uygulanacak önlemler 11. Atıkların kaynaқта doğru ayrılması 12. Geri dönüşüm faaliyetleri	
		A.1.2	Çalışma ortamında iş süreçlerine göre KKD’leri talimatlarına uygun olarak kullanır.		
		A.1.3	Kullanılan araç, gereç ve malzemeleri talimatlarına göre temizliğini ve dezenfeksiyonunu sağlar.		
		A.1.4	İşyerinde sağlık ve güvenlik ile ilgili karşılaştığı acil durumlarda gereken önlemleri alır.		
A.2	İş süreçlerinde biyogüvenlik kurallarına uymak	A.2.1	Tarımsal işletme girişinde gerekli dezenfeksiyon önlemleri alır, uygun kıyafet ve ayakkabı değişimi yapar.		
		A.2.2	İşletmeye giriş yapan araç ve ekipmanların dezenfeksiyonunu yapar.		
		A.2.3	Çalışma sahası ile ilgili temizlik ve dezenfeksiyon talimatlarını uygular.		
A.3	Çevre koruma önlemlerini uygulamak	A.3.1	Ortama bulaşma riski olan ve çevreye zarar verebilecek maddelere karşı talimatlara uygun önlem alır.		
		A.3.2	İş süreçlerinde ortaya çıkan atıkları türüne göre tasnif ederek ilgili atık sahasına gönderilmesini sağlar.		

Görev	B. Tarımsal işletmenin türüne bağlı olarak iş organizasyonu yapmak			
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
B.1	Tarımsal işletmenin türüne bağlı olarak iş planlaması yapmak	B.1.1	Yapılacak işler için iş önceliklerini belirler.	1. İş organizasyonu yapma 2. İş süreçlerinde gıda hijyeni kuralları 3. İş süreçlerinde kayıt tutma ve raporlama 4. İş süreçlerinde kullanılan ekipman araç ve gereçler ile bunların kullanımı 5. Çalışma alanında gerekli olabilecek yardımcı malzemeler 6. Araç gereç ve ekipmanın hazırlığı 7. İş süreçlerinde kullanılan makine ve ekipmanla güvenli çalışma
		B.1.2	İşlerin gidişatına göre çalışmalarını yeniden düzenler.	
		B.1.3	Günlük rutinleri aksatmadan yürütür.	
B.2	Araç, gereç ve ekipman hazırlığı yapmak	B.2.1	Yapılacak işlemlere göre kullanacağı ekipman, araç ve gereçleri talep eder.	
		B.2.2	Çalışma alanında gerekli olabilecek yardımcı malzemeleri hazırda tutar.	
B.3	Kayıt ve raporlama yapmak	B.3.1	Üretim döneminde tarımsal faaliyetin türüne bağlı olarak uygun kayıtları tutar.	
		B.3.2	Tuttuğu rapor ve formları ilgili birime teslim eder.	

Görev		C. Tarımsal faaliyetin türüne bağlı olarak üretim sürecindeki günlük iş akışını yönetmek		
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
C.1	Bitkisel üretim alanlarının bakım, kontrol ve yönetimini yapmak	C.1.1	Tohum ekimi, fide/fidan dikimi için gerekli toprak hazırlıklarını yapar.	1. Üretim alanlarındaki bitkileri strese sokan durumlar 2. Hijyen kuralları 3. Ekim/dikim öncesi ortam ve ekipman hazırlık işlemleri 4. Ekim/dikim yöntem ve teknikleri 5. Bitki büyüme ve gelişim dönemleri 6. İşletme içinde geçirilen rutin süre 7. Günlük rutin kontrol sayısı 8. Toprak, yem ve su numunesi alma yöntemleri 9. Pestisitlerin özellikleri 10. Sağlıksız ürünlerin imhası 11. Farklı ürün gruplarının depolanması 12. Ekipman bilgisi 13. Mevcut bitki sayısı 14. Ekipman yerleşim planlaması 15. Hasat, ayırma ve paketleme işlemleri 16. İşletme içindeki faaliyetlerin koordinasyonu 17. Toprak yönetimi bilgisi 18. Sulama sistemleri, otomasyon, gübreleme deneyimi
		C.1.2	Farklı ürün grupları için ekim ve dikim faaliyetlerini organize eder.	
		C.1.3	Bitkisel üretim alanlarındaki türlere göre değişen gerekli kültürel bakım işlemlerini yapar.	
		C.1.4	Sulama, gübreleme veya pestisit uygulamalarını yürütülmesini ve kontrolünü sağlar.	
		C.1.5	Bitkilerin büyüme mevsimi boyunca hastalık, zararlı ve yabani otları izler ve kontrolünü yapar.	
C.2	Hasat ve hasat sonrası işlemleri gerçekleştirmek	C.2.1	Hasat zamanı geldiğinde ürünlerin hasadını yapar.	
		C.2.2	Gerekli makine ve el aletlerini kullanarak hasat yapar.	
		C.2.3	Hasattan sonra, ayıklama, ayırma, temizleme, işleme, paketleme veya nakliye için gerekli süreçleri yönetir.	
C.3	Ekipmanların işletimi ve bakımını yapmak	C.3.1	Ekim, dikim, sulama gübreleme, pestisit uygulanması, hasat, ayırma paketleme, hayvan bakımı gibi çeşitli uygulamalar için tarım makinalarını ve ekipmanlarını çalıştırır.	
		C.3.2	Makinelerin düzgün bir şekilde bakımlarının yapılmasını sağlar.	
		C.3.3	Gerektiğinde küçük onarımlar veya ayarlamalar yapar.	
C.4	Genel işletme bakımına katkı sağlamak	C.4.1	İşletmedeki bina, depo, çit gibi çeşitli yapıların genel bakım ve onarımını gerçekleştirir.	
		C.4.2	Tarımsal girdilerin ve ürünlerin uygun şekilde depolanması ve işlenmesine yardımcı olur.	

Görev	D. Mesleki gelişim faaliyetlerine katılmak			
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
D.1	Kendisinin ve başkalarının mesleki gelişim faaliyetlerine katılmak	D.1.1	Mesleki gelişim faaliyetlerine ilişkin düzenlenen eğitimlere katılır.	1. Mesleki gelişim faaliyetleri 2. Mesleki eğitim veren kurum kuruluşlar 3. İş başı uygulamalar
		D.1.2	Rehberlik eşliğinde gelişim ihtiyaçlarını tespit eder.	
		D.1.3	Rehberlik eşliğinde mesleki uygulamalarına ilişkin yeni gelişmeleri takip ederek iş süreçlerine uygular.	
		D.1.4	Mesleği ile ilgili bilgi ve deneyimlerini birlikte çalıştığı kişilere aktarır.	

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipmanlar

1. Tarım makine ve ekipmanları (traktör, pulluk ve biçerdöver ve benzeri)
2. Dezenfektanlar ve antiseptikler
3. Biyogüvenlik ekipmanları (eldiven, maske, çizme ve benzeri)
4. İç ve dış mekân sıcaklık ve nem kontrol cihazları
5. Havalandırma panelleri ve fanlar
6. Depolama ve taşıma ekipmanları
7. Aydınlatma sistemleri
8. Atık yönetimi için kullanılan gereçler

3.3. Tutum ve Davranışlar

1. Bilgi, tecrübe ve yetkisi dâhilinde karar vermek
2. Çalışma zamanını iş emrine uygun şekilde etkili ve verimli kullanmak
3. Çalışmalarında planlı, organize ve düzenli olmak
4. Çevre korumaya karşı duyarlı olmak
5. Çevre, kalite ve İSG mevzuatında yer alan düzenlemeleri benimsemek
6. Deneyimlerini iş arkadaşlarına aktarmak
7. Ekip arkadaşlarıyla uyumlu çalışmak
8. Güvenli çalışma şartlarına uymak
9. İşyeri çalışma prensiplerine uymak
10. İşyerinde ilgili kişilere, zamanında ve doğru bilgi aktarmak
11. İşyerine ait makine ve ekipmanların kullanımına özen göstermek
12. Kaynakların verimli kullanılmasına özen göstermek
13. Mesleğine ilişkin yeniliklere ve yeni fikirlere açık olmak
14. Meslek etiğine uygun hareket etmek
15. Mevzuatı takip ederek gereklerini yapmak
16. Tehlike durumlarını dikkatle algılayıp ilgilileri bilgilendirmek
17. Temizlik, düzen ve işyeri tertibine özen göstermek

Ek: Meslek Standardı Hazırlama ve Doğrulama Sürecinde Görev Alanlar

1. Meslek Standardı Hazırlama Ekibi ve Teknik Çalışma Grubu Üyeleri:

No	Adı - Soyadı	Eğitim Bilgileri* (Tarih - Eğitim Kurumu/Bölüm Adı)	Deneyim Bilgileri* (Tarih – İş Yeri – Unvan)
1.	Prof. Dr. Ersin ATAY	Doktora Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur Gıda Tarım ve Hayvancılık Meslek Yüksekokulu
2.	Doç. Dr. Ayşe Nilgün ATAY	Doktora Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur Gıda Tarım ve Hayvancılık Meslek Yüksekokulu
3.	Dr. Öğr. Üyesi Bekir TOSUN	Doktora Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur Gıda Tarım ve Hayvancılık Meslek Yüksekokulu
4.	Fikret ERGİN	Lisans Süleyman Demirel Üniversitesi	Burdur İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürü
5.	Kadir ÖZMİL	Ön Lisans Süleyman Demirel Üniversitesi	Göhlisar Seracılar Birliği Başkanı

**Yalnızca meslekle ilgili olan eğitim/deneyim bilgilerine yer verilecektir.*

2. Görüş İstenen Kişi, Kurum ve Kuruluşlar:

3. MYK Sektör Komitesi Üyeleri ve Uzmanlar

4. MYK Yönetim Kurulu

